

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-511

27.6.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Yrkesskade – yrkessykdom – årsakssammenheng - sammenslåing av invaliditetsgrad.

Forsikrede pådro seg et leggbrudd i en arbeidsulykke i 2004. Forsikringsforetaket dekket inntektstap fra 2004 til 2005. I 2006 var forsikrede tilbake i jobb. Forsikrede søkte i 2017 om menerstatning fra Nav som følge av problemer med ankelen. Det ble i den forbindelse konkludert med at skaden utgjorde 10 % VMI, og at det var årsakssammenheng mellom skaden og ulykken. Forsikrede falt ut av arbeid i 2019. Av legeerklæring fremgikk lyskebrokk som hoveddiagnose og spinal stenose som bidiagnose. Forsikrede fremmet krav til foretaket om erstatning august 2021. En måned senere fikk forsikrede godkjent larmskade som yrkessykdom av Nav. Skadetidspunktet ble ansett å være august 2009, og VMI ble satt til 5 %. Foretaket avslo kravet etter at foretakets rådgivende lege konkluderte med manglende årsakssammenheng mellom leggbruddet og ankelskaden. Nav la sammen invaliditetsgraden for larmskaden og arbeidsulykken, og innvilget menerstatning. Saken reiste spørsmål om det forelå årsakssammenheng mellom leggbruddet og ankelplager, og om forsikrede hadde sannsynliggjort vmi på mer enn 15 %. Nemnda bemerket at det etter yfl. ikke var anledning til å slå sammen invaliditetsgraden for ulike hendelser. I aktuelle sak var vmi oppgitt til 10 % for ankelskaden og forsikrede hadde dermed ikke krav på menerstatning. Det var ikke nødvendig å ta stilling til om forsikrede hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen i 2004 og forsikredes plager. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede var dekket av en yrkesskadeforsikring gjennom arbeidsgiver. Foretaket mottok 15.11.14 melding om at forsikrede hadde vært utsatt for en arbeidsulykke 3.3.04 og pådratt seg et leggbrudd. Foretaket dekket inntektstap for 2004 og 2005, i 2006 var forsikrede tilbake i full jobb.

Siden ankelen ikke ble bra, søkte forsikrede i september 2017 Nav om utbetaling av menerstatning. I den forbindelse ble det innhentet en spesialisterklæring av 17.12.18 fra dr. A. Han konkluderte med at leggs skaden utgjorde 10 % vmi:

Man anser årsakssammenheng mellom den beskrevne arbeidsulykken og søkerens skade som klar. Han har hatt akutte symptomer samt vedvarende plager. Ut fra klinisk undersøkelse fastsettes han medisinske invaliditet, jfr. pkt. 4.6.4 i Invaliditetstabellen, til 10%.

I 2019 falt forsikrede ut av arbeid. I legeerklæring ved sykmelding til Nav av 6.8.19, var Lyskebrokk hoveddiagnosen for arbeidsuførheten, og Spinal stenose ført opp som bidiagnose. Videre fremgikk det:

... to problemstillinger som begge er relevante. 1. symptomer på mulig spinal stenose, der man venter på MR for avklaring. 2. Lyskebrokk som skal opereres 1. høsten, og der hans fysiske arbeid klart forverrer hans brokkproblematikk. Kan ikke gå langt grunnet sin rygg og ikke løfte tungt grunnet sitt brokk ...

Nav mottok 2.12.19 en sykemelding fra forsikredes fastlege. Der kom det frem at det legemeldte fraværet startet 4.11.19. Spinal stenose var hoveddiagnosen for arbeidsuførheten, og lyskebrokk

bidiagnose. Videre fremgikk:

Hvordan påvirker sykdommen arbeidsevnen?

Smerter i rygg og underekstremiteter bilateralt, nedsatt gangdistanse, samt smerter ved fleksjon av rygg.

Den 24.8.21 fremmet forsikrede gjennom sin tidligere advokat krav om utbetaling av 100 % grunnerstatning på kr 968 231.

Forsikrede fikk godkjent larmskade som yrkessykdom av Nav 20.9.21, med skadetidspunkt datert august 2009. Denne larmskaden utgjør 5 % vmi. Saken om ankelskaden ble forelagt foretakets rådgivende lege 3.10.21:

... Det er ikke i forelagt dokumentasjon beskrevet at det foreligger posttraumatisk artrose i ankelleddet knyttet til leggbruddet og behandling 2004. Det trenger ikke bety at noe av degenerative utvikling av artrose og smerter i ankelleddet og omkringliggende ledd (forfot, kneledd, rygg) kan ha vært påvirket av leggbruddet. Oftest vil da slike ledsagende plager gjøres seg gjeldende innenfor få år. Etter 10 år er det mer sannsynlig andre (degenerative) årsaker til plagene.

Jeg vurderer det av forelagt dokumentasjon som mindre enn 50 % sannsynlighetsovervekt for årsakssammenheng mellom leggbruddet i 2004 og ankelpagene i dag.

Gitt årsakssammenheng ville redusert funksjonssvikt i ankelledd her kunne være vurdert opptil 5 % jf sammenlignet med punkt 4.6.4.

Foretaket avsto kravet i e-post av 25.10.21.

Nav innvilget menerstatning gruppe 1 i vedtak av 7.4.22. Nav la sammen invaliditetsgraden for larmskaden og arbeidsulykkene i 1991 og 2004. Etter reduksjonsmetoden utgjorde det 16 %.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han er berettiget til utbetaling av menerstatning fordi hans yrkesskader utgjør totalt 16 % vmi. Det vises til vedtak fra Nav av 7.4.22. Det er videre anført at det foreligger uheldige bindinger mellom foretaket og hans tidligere advokat.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført det ikke er sannsynliggjort i tilstrekkelig grad at det foreligger årsakssammenheng mellom leggs skaden fra 2004 og 10 % vmi. Dersom man legger til grunn 10 % vmi, oppfyller forsikrede uansett ikke vilkårene for menerstatning, siden vmi da må utgjøre minst 15 %. Det er videre anført at hver hendelse må vurderes for seg, både om det foreligger en yrkesskade og hvor høy vmi skaden oppnår. Når det gjelder krav knyttet til ertversuførhet (grunnerstatning), er det anført at forsikrede uansett ville blitt arbeidsufør og at han således ikke er berettiget til slik erstatning.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om det foreligger årsakssammenheng mellom leggbruddet og ankelpagene, og om forsikrede har sannsynliggjort VMI på mer enn 15 %.

Det er forsikrede har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt, jf. Rt-1999-1473.

I sin bevisvurdering legger nemnda stor vekt på tidsnære opplysninger, og særlig vil uavhengig dokumentasjon i form av sakkyndigerklæringer tillegges bevisverdi. Opplysninger fra parter eller vitner med binding til partene som er gitt etter at tvisten er oppstått, og som står i motstrid eller endrer det bildet som mer begivenhetsnære og uavhengige bevis gir, vil det oftest være grunn til å legge mindre vekt på, jf. bl.a. Rt-1995-821, Rt-1998-1565, Rt-2010-1547, HR-2018-2344-A, samt nemndsavgjørelsene 2018-641, 2018-536, 2018-473 og 2018-395.

En vurdering av årsakssammenheng har både en juridisk og en medisinsk side. Nemnda har ikke medisinsk kompetanse og kan ikke foreta en medisinsk vurdering. Nemnda kan heller ikke overprøve det medisinskfaglige skjønn som legene har utvist i en sak. Dette betyr for det første at

dersom en kravstiller legger frem en uavhengig sakkyndig erklæring hvor det konkluderes med årsakssammenheng, vil vedkommende som utgangspunkt ha sannsynliggjort at det foreligger en årsakssammenheng. Men dette gjelder ikke uten unntak. Nemnda kan overprøve erklæringer på et juridisk grunnlag, se for eksempel nemndas avgjørelser 2017-143, 2018-160, 2018-399, 2018-865 og 2019-762. Det betyr at dersom erklæringen ikke tilfredsstiller de krav som stilles til en slik erklæring, vil den ikke være egnet til å sannsynliggjøre en årsakssammenheng.

Nemndas manglende medisinske kompetanse medfører videre at i saker hvor kravstiller ikke har støtte for sitt syn i en begrunnet sakkyndig erklæring, vil nemnda normalt legge til grunn at det ikke er sannsynliggjort en slik årsakssammenheng, se nemndas avgjørelser 2017-418 og 2017-824.

Slik saken er opplyst for nemnda, er det ikke nødvendig for nemnda å ta stilling til om forsikrede i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort årsakssammenheng mellom arbeidsulykken i 2004 og forsikredes plager. Forsikrede har etter nemndas oppfatning uansett ikke krav på menerstatning fordi vmi er for lav.

I den kliniske dokumentasjonen er VMI fastsatt til 10 %. For å være berettiget til menerstatning må forsikredes vmi utgjøre minst 15 %. Under yrkesskedeforsikringsloven skal hver yrkesskade og yrkessykdom vurderes alene, og det er ikke adgang til å slå sammen invaliditetsgraden. Verken larmskaden (forutsatt at foretaket er ansvarlig for larmskaden) eller ankelskaden utgjør alene minst 15 % vmi. Forsikrede er dermed ikke berettiget til utbetaling av menerstatning, se også avgjørelsene 2019-127, 2022-1069 og 2018-421.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Jon Einar Martinsen (bransjerepresentant), og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).